

Me luokkatietoiset työlliset taas tiedämme koska ne katoavat. Se tapahtuu silloin kun harvojen valta lakkaa olemasta ja työväneluokka on ottanut ohjauksen käsiinsä.

Ruotsin oikeistososialistiset naiset kirkkoja koristamassa

Ruotsin kommunistisen puolueen naisten läänenkannattajassa "Röda Röstet" lehdessä kirjoittaa lehdentoimittaja Anna-Stina Pripp seuraavasti:

"Sosialidemokraattinen puolue on hallituksensa ja valtiopäiväedustajiansa kautta enemmän kuin yhden kerran hämmästyttynyt yleisöä. Häikäilemättömyys työttömää kohtaan, 50 miljoonaa luovuttaminen pankille kahvittulla toteuttamiseksi ovat muutamia esimerkkejä siitä.

Luulisi, että puolueen naisjäsenet tekisivät kaikkensa saadaakseen puolueensa ja jäsentensä toiminnalle edes ulkonaisen sosialistisen leiman. Sillä elään työväenluokan naisilla puuta tehtäviä.

Oikeistososialistisilla naisilla on kuitenkin avoin silmä näkemään, mitä alka vaatii hallituspuolueen jäseniltä. Rouva Ruth Gustafson kirjoittaa kaunopuheisen kehoituksen rahankeräyksen puolesta — alttarillaan valmistamista varten erääseen Tukholman kirkkoon. Kehoituksessa sanotaan, että alttarin — jumalan pyhän pöydän — on seurakunta ikimuistosen tavan mukaan tavannut koristella eri lailla.

"Sangen usein koristetaan pyhä pöytä silkillä ommellulla ja taiteellisilla naisten käsillä tehdyillä illoilla. Vertauskuvat korkeimmasta ja pyhimmästä näyttyivät tässä olevan ylennykseksi ja pyhäksi iloksi."

"Socialdemokraten" lehti (oikeistososialistisen puolueen pääläänenkannattaja. Toim.) oli pakotettu pitämään pitkän puolustuspuheen ja sanoo, että lienee hyvä ja tunnustet-

siksi. Työllisillä on ainoastaan yksi keino protesteerata ja selostaa työllistoverilleen lakkoutumisen syyt. Se on lakkovartiominen. Kuitenkin "puolueeton" (oikeutta-jakava) oikeus on julistanut lakkovartiominen laittomaksi. Esimerkkinä on hiljakkoin Illinoisin vetoamiskokouksen päätös Amerikan sikaariyhtiön jutussa, jossa lausutaan:

"Meistä näytetään erittäin onnettomalta, että sen jälkeen kun yksi yllikeus on katsonut, että niin kutsuttu rauhallinen lakkovartiominen on laiton, ja kun rauhallista lakkovartiominen ei ole olemassa, joku mielii miehiä ja naisia eivät ainoastaan kieltäydy tottelemasta, mutta tulevat vielä oikeudenhalveksimisesta syyllisiksi, lakkovartiomisella ja nauhaamalla ilmoituksia yhtiön tehtäisiin."... Ja tämä on tehokas keino hävittämään lakkolaisten tarmoa. Työlliset usein häviävät, ei heidän kykenemättömyytenä takia olla menemättä takaisin työhön, vaan sentähden, että oikeus on ottanut heidän käsistään yhden tehokkaimmista aseistaan — lakkovartiominen. Tällä tavoin on joukolla lakkoutuminen julistettu melkein mitättömäksi.

Pääoman kaikkivoipaisuus.

Nykypäivänä on pääoma kaikkivoipainen. Pieni loppu sen kaikkien vähäisempiä oikeuksia vastaan nostattaa voimassa olevan valtion ja lain täydellisen vihan työllisten ylläse. Abraham Lincoln käsitti, että kapitalistien kasvava voima tulisi hallitsemaan työllisiä silhen määrin, että heidän asemansa tulisi olemaan hyvin lähellä orjuutta. Vaikka hänen päivinään luokkien — kapitalistien ja palkkatyöläisten — välinen taistelu ei ollut niin selvästi määritelty kuin se on nyt. Abraham Lincoln pelkäsi, että kapitalistien valtava riisto ottaisi työllisiltä kaikki vapauden jätteenkin.

(Jatk.)

tavaa se, että työllänsäisetkin vielä nykyään harrastavat taidetta. Ja kun kirkko kerran vielä on olemassa, niin on syytä tehdä se niin miellyttäväksi kuin sulkin.

Ovathan nuo voimakkaat ja kantavia perusteluja. Siten voisimme myös sanoa, että koska suuret joukot vielä uskovat kirkon ja pappien vaiheisiin, niin tekkälämme ne niin houkutteleviksi ja miellyttäväksi kuin mahdollista. Tahi, että koska me kaikki elämme kapitalistisessa yhteiskunnassa, voimme yhtä hyvin tehdä siitä niin kaunis ja miellyttävä kuin mahdollista niille, joilla jo on varaa nauttia siitä.

Mutta edellä lainatut sanat kehoituksesta ovat lähemmän tarkastelun arvoiset. Vertauskuvat korkeimmasta ja pyhimmästä näyttyivät tässä olevan ylennykseksi ja pyhäksi iloksi". Voiko todellakin nainen, joka sanoo olevansa sosialisti, sanoa, että ompelus alttarillaan on vertauskuva korkeimmasta ja pyhimmästä? Voiko se antaa meille suurimman ilon? Voisit uskon, että nykyisinä puutteen ja kurjuuden aikana suurimman ylennyksen ja pyhimmin ilon antaisi työskentely oikeudenmukaisen yhteiskuntajärjestelmän hyväksi. Sillä ei vaadita taiteellisilla naisten käsillä silkkien kirjalluja illoja, mutta tarvitaan ruokaa, vaatteita ja keuhkoihin iloa ainakin lapsille.

Korkein ja pyhin tässä maailmassa elviit oli ylläluonnolliset vertauskuvat alttarillaan, vaan iloiset katseet ja terveet punaiset posket jokaisella pikkuraukalla, joka nyt kärsii puutteen. Luulisi melkein että tämän pitäisi sosialidemokraattistenkin naisten tietää ja tuntea."

Poimintoja kapitalismin kukkatarhasta

Kaukaa alkaa kuulua yksitoikkoinen rummun ääni, joka vähitellen lähenee. Liikenne kadulla taukoaa. Ihmiset kääntyvät katsomaan kulkeutua, joka hiljalleen lähenee. Jonkun sotilashenkilön hautajaissaattue — ajattelin itsekseni. Jään vaistomaisesti seisomaan ja katselemaan, koska niin toisten tekevät samoin. Kulkue oli jo ehtinyt aivan likelle. Hautajaissaattue ei se kuitenkaan ollut, kuten ensin luulin, vaan "voittokulkue." Maailmansodan veteraaneja siinä marssi ohitseni, jota marssia voisi paremmin nimittää lauhustamiseksi, sillä niin valvaloista oli heidän kulkunsa. Ei kuulunut hurraahuutoja, ei torven toivotusta, äänetönä katselee jalkakäytävälle seisahnut kansajoukko tuota kulkeutua. Jotkut paljastavat päänsä, toiset pyyhkivät liikentetuina silmiään.

Tuossa kulkee nuorukainen aivan laittomaisena rivissä, raskaasti nojaten kalinalosuvaan. Toisen jalan tilalla on hänellä kärkeäköinen puujalka, joka seipään tavoin kopsahtaa katuun. Hänen vierellään kalpea nuorimies, jonka toinen jalkansa on tavalla tai toisella jyykistynyt polvesta, vaikkeuttaan suuresti hänen käyntiään. Poskilihaksensa värähtelevät ja katseensa tuijottaa kauas etäisyyteen. Hiin ei näy toisia kulkijoita huomaavan. Vain vaistomaisesti kulkee eteenpäin. Oikealla puolella hänestä kävelee myös yksi osatovereistaan. Tämän kalpelle kasvotille on kärsinöys nuranut leimansa, oikeanpuolinen takkinsa hiha heliuu tulessa, se on tyhjä. Kunnallimitaleja ei ollut hän rintaansa kiinnittänyt, ne olivat hänen taskussaan, niiden kilto oli hänelle jo aikoja sitten tummennut.

Katselen seuraavaan riviin. Siinä marssii kolme urhoa, joilla kaikilla on mitalit rinnassa. Huomiotani herätti se, että he pitivät toisiaan kädestä kiinni. Keskimäisellä oli silmien kohdalla, syvälle piilun sisään painuneet ummistetut silmiluomet. Ja nuo toiset kaksi, jotka häntä taluttivat, kuljivat epävarmoin askelin eteenpäin, kohotetuin katsein. Tarkem-

min katsellessani heitä näin, että he eivät katsoneet, vaan kuuntelivat. He kuljivat pimeässä. Kranaatista lentäneet sirpaleet olivat tehneet tehtävänsä. Milloinkaan ei heille koita pillviä, ei vilise eijämiä monivärisenä. Lopun ikäänsä täytyy heidän tyytyä — vain kuuntelemaan...

Tuusin pahoinvointia. En voinut enää kauemmin katsella tuota kulkeutua, käännyin poisminnäkseni kun samassa kuulin jonkun huudahtavan aivan likellä. Se oli vanha repaleinen mummo, hän kohotti luisen kätensä ja pui nyrkkiä.

— Katsokaa, katsokaa, huusi hän. Eikö ole häpeä, että heidän täytyy kulkea kadulla, aivan kannatusta laukhotukselle, joka myöntää heille valtion hoitoa? Eivätkö he ole kakkensa ubranneet isänmälleen. Ja mitä ovat he saaneet? Mitä sai minun polkani, joka ajettiin pois sairaalasta ennenkuin hän ehti parantua sodassa saamistaan vammoista. Hän ei voinut elää, hän meni ja hirtti itsensä. Samoin on käynyt monelle!

— Oikaa hiljaa vaimo — varottellipaikalle saapunut järjestyksenvalvoja.

— Vai hiljaa! — kirkui vaimo. — Jospa minä voisni huutaa niin että kaikki, koko maailman köyhät sen kuulisivat. Huutaisin niiden tuhansien äitien puolesta, jotka surevat polkiaan, jotka heittä väkisin viedtiin teurastettaviksi!

— Oikaa hiljaa nyt — varoitti uudelleen poliisi.

Vaimo ei kuunnellut häntä. — Katsokaa noita raukkoja, eikö heille kuuluisi kaikki hoito ilman anomatta. Eivätkö he ole ja kyliksi uranneet? Heitä on petetty, petetty mitä petomaisimmin.

Poliisi puhalsi kimeästi pilliinsä. — Kyllä ymmärrän — kirkui vaimo, — vlokää vaan talteen. Olen siellä jo kerran ennenkin ollut, kun varastin niissäni yhden mailtopullon. Näikä minulla on nykyin, en ole kahdeksan päivään syönyt mitään, kukaan ei anna työtä näin vanhalle ja ryyssiselle. Minulla oli ennen koti ja minulla oli polka, joka piti minusta hyvää huolta, mutta ne riisivät hänet minulta. Nyt ei minulla ole enää mitään...!

Poliisivaunut saapuivat jo paikalle. Väikeä oli keräytynyt vaimon ikelle.

— No nyt lähemme, mummo, — sanoi poliisi pisteliäästi ja tarttui kovakouraisesti vaimon käsivarteen. Vaimo kohotti vielä kerran ääntään ja huusi heiluttaen kättään kulkeutelle:

— Hyvästi pojat! Elkää anok mitään, vaatikkaa! Vannokaa, vannokaa kironusta niille, jotka kaiken riistivät! Huutakaa kosto tovereittenne ja tuhansien kärsivien äitienne puolesta. Kiroto olkoot verenmijät!

Poliisit tarttuivat naiseen kahta puolta kiinni ja heittivät hänet poliisivaunuun. Hetken perästä katosi vaimu näkyvästi. Meni kotiin, oli nähnyt kyllikseni. Vieläkin näen edessäni tuon "voittokulkueen" — rampojen karnevaalina.

***

"Jaloo, suurta! Maamme hallitsija pelastanut hengen!"

Kilreesti nakuttavat lennätinlaitosten sanomaliittimet. Tieto on saatava maailmalle. Presidentti on hengenen pelastaja! Hän teki sen juuri vähää ennen huvimatkaa lähtöään. Sähkötti Pennsylvanian kuvernööriä, että kuolemantuomion toimeenpano on ehkäistävä. Ja kuvernööri vuorostaan teki parhaansa. Sähkötti heti Lansdalen kaupungin maistraatille presidentin toivomuksen. Ja pelastus ehtiikin yhdennelitoista heikkellä. Kuolemaan tuomittu viedin elänsuojeluyhdistyksen hoitoon. Ja kiitollisena hallitsijan armollisuudesta kuolemaan tuomittu kävelee elänsuojeluyhdistyksen pihamaalla heilutellen hättänsä. Kuolemaan tuomittu nimittäin sattui olemaan suuri bernhardilainen koira. Ja hänen isäntänsä oli eräs venäläinen, joka ei ollut pitänyt

Suomen Sos. Työv.-puolueen naisehdokkaat

Heinäkuun 1 ja 3 p:nä pidettyjä vaaleja varten oli Sosialistisen Työväenpuolueen vaalilistoilla ehdokkaina seuraavat naisetoverit:

Uudenmaan läänin vaalipiirissä konttoristi Elin Fagerholm Helsingissä.

Turun ja Porin etel. vaalip. kuto-matyölläinen Laura Numminen Maarian pitäjistä.

Turun ja Porin pohj. vaalip. toimit-sija Estella Ketonen, Ulvilasta.

Hämeen etel. vaalipiirissä: toimit-sija Matilda Kaihosalo Tampereelta. Vaasan itäisessä vaalipiirissä Lempi Tuomi Jyväskylästä.

Vaasan eteläisessä vaalipiirissä kuto-toja Hilda Hannunen.

Vaasan pohjoisessa vaalipiirissä e-männöitsijä Eliina Sillanpää Pietarsaaresta.

Oulun eteläisessä vaalipiirissä Siina Urpilainen.

Tätä kirjoittaessa ei vielä ole tietoja muista vaalipiireistä kuin edellämainituista yhdeksästä. Vaalipiirejä Suomessa on kaikkiaan 16 lukuunottamatta Lapin vaalipiiriä, joka on 17:sta järjestyksessä. Tässä luettelusta ehdokkaista on toveritar Hilda Hannunen ollut jo edellisillä valtiopäivillä, jossa hän on ollut vallankumouksellisten työlläisten periaatteiden tukitsijana esittäen m. m. valtiopäiville viime vuonna ehdotuksen uudeksi perustuslaksiksi Suomelle, joka ehdotus tarkoitti Suomen valtiomuodon muuttamista työväen neuvostotasaval-laksi.

Muista ehdokkaista ovat Elin Fagerholm, Matilda Kaihosalo ja Lempi Tuomi vanhoja toimitsijoita jotka ovat olleet "aisoissa" jo enen luokkasotaa. Toveritar Rosa Sillanpää on Suomen Sosialistisen Työväenpuolueen naisliikkeen nykyinen sihteeri.

huolta hankkia itseään maan kansain-laiseksi. Ja koska Pennsylvanian valtion laki kieltää ulkomaalaisen omistamista koira, oli koira tuomittu ammuttavaksi. Mutta tulipa toki pelastus.

Suurta, suurta se onkin! Kii-rettä, paljon kilrettä on maan pää-kaupungissa. Jo kymmenet kerrat on kaivosalueen lakkolaisten lapsista muodostettu lihetystö pyytännyt pääs-tä hallitsijan puheille, mutta turhaan, hallitsijalla on kilre...

Konekiväärät rallattavat kuoleman ralleillaan. Palkattujen pyssyhurtien nuijat putollevat lakkolaisten päitä kohti. Veri valuu virtanaan Illinoisin kaivosalueella. Monte lasta jää orvoksi sen tähden, että heidän isänsä on ollut kelvoton, tyytymätön mel-lastaja, joka on uskaltanut toisten palkkaorjien kanssa yhtyä vaatimaan siedettävämpiä eilnehtoja, lelpää perheelleen! Sehän on rikos, ja sen saavat he maksaa hengellään. Heidän henkeillän ei kannata pelastaa, sillä heitä aikaa olla jo liikaa! Joka kummalta maata kuuluu tyytymättömyyden ilmaisuja. Nuo juhdat, jotka kaiken tuottavat, ovat käyneet liian niskoitteleviksi. Heidät on rauhoitettava, saatava heidät väkensämaan! Mikä heihin lieneekään mennyt? Kalvantalaiset, sähkötyöntekijät, kivityölliset, kutojat ja monet muut. Ja nyt vielä rautatöyrylliset! Mutta ei hätää. "Ihmishenkii tullaan suojaamaan." On jo annettu selvästi ymmärtää, että hallituksen sotaväki tulee tarkasti suojelemaan niitä, jotka tulevat astumaan työhön, niskoitellijain tilalle. Joten uskaltakootpas vain!

Hienon hienolla suurkaupungin osalla, kaunis maan laidassa, tuuheiden varjopuiden ja rauta-aidan eristämällä muusta ympäristöstä esijaitse kaunis kukkatarha. Aina silloin tällöin kukkatarhan portille py-sähtyy umpinainen automobilli, ja si-sältä — ajurin hellästi auttamana, tulee joku rouvasihminen, kamaripal-